

Ministerie van LNV
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Afzender: Hendrikx Melkvee
Heikant 22
5087 TA Diessen

Onderwerp: Zienswijze op concept-actualisatie van bijlage D - excretieforfaits

Diessen, 12 aug 2019

Geachte dames, heren,

Bij deze deel ik u mijn zienswijze op de concept-actualisatie van bijlage D - excretieforfaits voor wat betreft hoogproductieve melkkoeien.

Hoogproductieve melkkoeien

Op ons melkveebedrijf werken we met hoogproductieve koeien. Onder hoogproductief versta ik producties van meer dan 11.000 kg per koe per jaar. Blijkens de ontwerpregeling bent u voornemens om productieklassen onder de 5.624 kg en boven de 10.624 kg toe te voegen aan Tabel II van Bijlage D bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (hierna Tabel II). Voor hoge producties reikt Tabel II dan tot de categorie 14.875- 15.124 met een fosfaatproductie van 60,5 kg en een stikstofproductie met een range, afhankelijk van het ureumgetal, tussen 154,5 – 197,5. Bij producties hoger dan 15.124 blijven deze excreties van toepassing.

Reden toevoegen productieklassen

Eén van de genoemde redenen voor het toevoegen van de productieklassen wordt genoemd op pagina 55 van het concept-rapport "Stikstof- en fosfaatexcretie van gangbaar en biologisch gehouden landbouwhuisdieren" van juni 2019 wat als basis dient voor de voorgestelde wijzigingen:

Aangepaste excretieforfaits voor stikstof (N) en fosfaat (P2O5) voor melkvee met een lage (< 5.625 kg/koe/jaar) of een hoge melkproductie (> 10.624 kg/koe/jaar) zijn nodig omdat deze dieren niet goed passen binnen de klassen van de huidige forfaitaire excretietabel.

Naar mijn mening wordt hier een grote fout gemaakt en leiden de voorgenomen wijzigingen in ieder geval voor de hogere producties juist tot een grótere

afwijking van de praktijk. Als voorbeeld schets ik een bedrijf met 100 melkkoeien en een productie van 12.000 kg melk; indien de voorgenomen wijzigingen doorgang vinden, produceert dit bedrijf per 1 januari 2020 maar liefst 250 kg fosfaat méér (49,3 → 51,8 per melkkoe = + 5%). Gevolg is dat er ook méér fosfaatrechten benodigd zijn om hetzelfde aantal melkkoeien te kunnen houden. Het mag duidelijk zijn dat dit grote financiële consequenties heeft en het verdienmodel onder druk zet!

In uw toelichting wordt ook op geen enkele wijze gesproken van "compensatie" voor bedrijven die reeds op 2 juli 2015 (peildatum fosfaatrechten) een productie van > 10.624 kg hadden en dus "slechts" 49,3 kg fosfaat per melkkoe toegewezen gekregen hebben. Het is niet reëel te veronderstellen dat de bedrijfsvoering per 1 januari 2020 nog kan worden aangepast op dit (theoretische) "fosfaatgat".

Lineaire verhoging niet correct

De lineaire verhoging in de voorgestelde Tabel II is niet correct. Bij een hogere melkproductie ligt bijvoorbeeld de voerefficiëntie hoger; de dieren maken relatief méér melk met hetzelfde voer en dit heeft effect op de excretie van mineralen. De lineaire verhoging die nu wordt voorgesteld zal in praktijk een duidelijke afvlakking laten zien bij hogere producties.

Bij vrijwel alle hoogproductieve bedrijven komt dit ook uit de Kringloopwijzer naar voren. Het bevreemdt mij dan ook dat er met dit instrument niet méér gedaan is voor het samenstellen van Tabel II; als het gaat om enige aansluiting van de praktijk zou de Kringloopwijzer daar toch zeker een rol in moeten spelen?

Dit constateert overigens ook de Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM) onderaan op pagina 58 van het concept-rapport "Stikstof- en fosfaatexcretie van gangbaar en biologisch gehouden landbouwhuisdieren":

Echter, er bestaat nog steeds een afwijking tussen de excreties op basis van deze uitgebreide tabel en de berekende excreties op basis van de data van de Kringloopwijzer. Het is onduidelijk of dit kan worden toegeschreven aan het onvoldoende representatief zijn van de kringloopwijzer data. Het kan ook betekenen dat het voor bedrijven met hoge producties nog relevant is gebruik te maken van de 'Handreiking bedrijfsspecifieke excretie melkvee' c.q. de Kringloopwijzer in plaats van de excretie-forfaits.

en

Het uitbreiden van Tabel II van bijlage D van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (RVO tabel 6) met extra melkproductieclassen voor melkproducties lager dan 5625 kg melk per koe per jaar en hoger dan 10624 kg melk per koe per jaar leidt tot beter bij de praktijk aansluitende excretieforfaits. Echter, door gebrek aan empirische gegevens is het onduidelijk of de nieuwe excretieforfaits daarmee voldoende aansluiten bij het Nederlandse gemiddelde voor bedrijven met lage dan wel hoge melkproducties. Gegevens uit de Kringloopwijzer geven aan dat er een kleine afwijking is tussen de

excretieforfaits en de berekende excretie volgens de Kringloopwijzer, maar de reden daarvan kan ook liggen in het niet representatief zijn van de data van de Kringloopwijzer.

Kringloopwijzer

De twijfel die de CDM stelt bij het representatief zijn van de Kringloopwijzer is onterecht; de Kringloopwijzer houdt immers wél rekening met praktijkfactoren als de melksamenstelling (hogere productie geeft relatief lagere gehalten) en het rantsoen, de CDM niet. Het is vreemd en niet verdedigbaar dat u géén aandacht besteedt aan de constatering van CDM dat de nieuwe voorgestelde excretieforfaits niet persé de werkelijkheid benaderen.

Bedrijven met hoogproductieve dieren die juist streven naar een hogere fosfaat- en stikstofefficiëntie worden afgestraft, terwijl ze in praktijk laten zien zéér efficiënt te zijn. De voorgestelde Tabel II is hierdoor totaal niet in overeenstemming met de praktijk, zodat uw doel om een betere aansluiting bij de praktijk te krijgen juist niét wordt bereikt.

Verzoek

Ik verzoek u vriendelijk voorgaande in uw verdere besluitvorming mee te nemen.

Nader onderzoek op hoogproductieve bedrijven naar de werkelijke mineralenexcretie is naar mijn mening noodzakelijk. Ik ben, eventueel in samenwerking met cliënten met een hoogproductief bedrijf, gaarne bereid tot nadere toelichting en overleg.

Met vriendelijke groet,

Cyriel Hendrikx

Hendrikx Melkvee
Heikant 22
5087 TA Diessen